

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta "Ehdotus — Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi maaperän suojelun puitteista ja direktiivin 2004/35/EY muuttamisesta"

KOM(2006) 232 lopullinen — 2006/0086 COD

(2007/C 168/05)

Neuvosto päätti 10. marraskuuta 2006 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 175 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellämainitusta aiheesta

Asian valmistelusta vastannut "maatalous, maaseudun kehittäminen, ympäristö" -erityisjaosto antoi lausuntonsa 21. maaliskuuta 2007. Esittelijä oli Staffan Nilsson.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 25.–26. huhtikuuta 2007 pitämässään 435. täysistunnossa (huhtikuun 25. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon äänin 118 puolesta, 2 vastaan 7:n pidättyessä äänestämästä.

1. Tiivistelmä

1.1 ETSK pitää tervetulleena maaperänsuojelun teemakohtaista EU:n tason strategiaa ja antaa periaatteessa tukensa puitedirektiivin laatimiselle.

1.2 Strategiassa on keskityttävä niihin alueisiin, joilla ongelmat ovat suurimpia ja joilla viljelykelpoiseen maahan kohdistuva uhka on suurin. Tällöin on kyse esimerkiksi maankäytön muutoksista (kuten rakennettaessa peltomaalle asutusta ja teitä) sekä pilaantuneista teollisuusalueista ja maanpinnan sulkemisesta. EU:n strategiassa on otettava huomioon toissijaisuusperiaate.

1.3 Maaperän huonontumisen kustannukset kuuluvat maaperälle vahingon aiheuttaneen tahon eivätkä ensisijaisesti maankäyttäjän vastuulle silloin, kun kustannukset ovat oikeasuhteisia.

1.4 Jos puitedirektiivin tarkoituksena on varmistaa yhteinen perusta, jäsenvaltioiden tavoitetasojen on oltava samanlaiset kilpailun vääristymisen estämiseksi.

1.5 Hyviä maatalouskäytäntöjä soveltava maa- ja metsätalous säilyttää maaperän voiman ja parantaa sitä.

1.6 Kun maatalousmaata käytetään elintarviketuotantoon, se merkitsee lähtökohtaisesti sitä, että luonnontilassa olevaa maata on otettu käyttöön ja että tietyt vaikutukset ovat väistämättömiä.

1.7 ETSK kritisoi voimakkaasti sitä, ettei komissio ole vielä esittänyt valmistelevansa ehdotusta uudeksi tarkistetuksi liete-direktiiviksi. Komitea kehottaa komissiota esittämään pikimmiten kyseisen direktiivin, joka on yksi tärkeimmistä maatalouskäytössä olevan maaperän suojelun ja haitallisten aineiden aiheuttaman saastumisen torjunnan osa-alueista.

1.8 Maaperän ennallistamisessa, jota tarkastellaan direktiivin kohdetta ja soveltamisalaa käsittelevässä 1 artiklassa, on otettava lähtökohdaksi tosiasiallinen tilanne ja tehtävä ratkaisut tapauskohtaisesti.

1.9 Kansallisella tasolla kehitettävät aluekohtaiset politiikat, joista säädetään 3 artiklassa, eivät saa vääristää kilpailua jäsenvaltioiden välillä.

1.10 Toimenpiteet, jotka jäsenvaltioiden on varmistettava ja joista säädetään 4 artiklassa, on mitoitettava järkevästi.

1.11 Direktiivin 12 artiklan sanamuotoa on muutettava siltä osin, kun kyse on mahdollisen ostajan velvoittamisesta laatimaan tietyissä tapauksissa kertomus maaperän tilasta.

1.12 Myös seuraamusten, joista säädetään 22 artiklassa, on oltava järkevässä suhteessa syntyneeseen vahinkoon. ETSK ei pidä hyväksyttävänä sitä, että sama vahinko voi johtaa moniin erilaisiin seuraamuksiin.

1.13 Toiminnanharjoittajan toteuttamat korjaavat toimenpiteet, joista säädetään 23 artiklassa, voivat olla aiheellisia ainoastaan, jos toiminnanharjoittaja on myös vastuussa syntyneestä vahingosta.

1.14 Maaperästrategian täytäntöönpanoa voitaisiin edistää perustamalla riippumaton asiantuntijakomitea, joka koostuisi julkisen ja yksityisen sektorin asiantuntijoista.

2. Komission ehdotuksen pääsisältö

2.1 Maaperä on uusiutumaton luonnonvara, jonka tilaa ihmisten toimet, kuten teollisuus, matkailu, kaupunkikehitys, liikenteen infrastruktuurit sekä tietyt maa- ja metsätalouskäytännöt jatkuvasti huonontavat eri puolilla EU:n aluetta.

2.2 Maaperä on EU:n kannalta yleishyödyllinen luonnonvara, ja jos sen suojelusta ei kyetä huolehtimaan yhteisön tasolla, vaarantuvat kestävä kehitys ja pitkän aikavälin kilpailukyky Euroopassa. Maaperän suojeluun vaikutetaan jo nyt yhteisön eri toimintalinjojen avulla, mutta ne eivät muodosta yhdenmukaista politiikkaa. Vain yhdeksän jäsenvaltiota on antanut erityistä lainsäädäntöä maaperän suojelusta. Tämä lainsäädäntö kattaa kuitenkin usein ainoastaan yhden erityisen uhan, etupäässä maaperän pilaantumisen. Maaperän tilan huonontumisella on vakavia vaikutuksia muihin EU:n kannalta yleishyödyllisiin aloihin, joita ovat esimerkiksi vesi, kansanterveys, ilmastonmuutos, luonnon ja biologisen monimuotoisuuden suojelu sekä elintarviketurvallisuus.

2.3 Edellä mainituista syistä komissio on tehnyt ehdotuksen Euroopan maaperästrategiaksi. Strategiaa käsitellään tiedonannossa, johon sisältyy ehdotus puitedirektiiviksi sekä vaikutusten arviointi. Puitedirektiivissä vahvistetaan yhteiset periaatteet, tavoitteet ja toimet. Siinä edellytetään, että jäsenvaltiot omaksuvat järjestelmällisen lähestymistavan maaperän tilan huonontumisen määrittämiseksi ja torjumiseksi, tarvittaviin varotoimiin ryhtymiseksi ja maaperän suojelun nivomiseksi osaksi muita politiikkoja. Strategia on kuitenkin joustava: jäsenvaltiot saavat päättää tavoitetaso, erityistavoitteet sekä kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi toteutettavat toimenpiteet. Tämä johtuu siitä, että maaperän huonontumisprosessit ovat hyvin erilaisia eri puolilla EU:ta. Unionissa on nimittäin yksilöity 320 erilaista maaperän päätyyppiä.

2.4 Jäsenvaltioiden edellytetään määrittävän ne alueet, joihin kohdistuu eroosion, orgaanisen aineksen vähentymisen, maaperän tiivistymisen, suolaantumisen tai maanvyörymien riski. Niiden on asetettava kyseisille alueille riskien vähentämistä koskevat tavoitteet ja laadittava toimintaohjelmat tavoitteiden saavuttamiseksi. Niiden on myös estettävä maaperän pilaantuminen edelleen, kartoitettava oman alueensa pilaantuneet alueet ja laadittava kansallisia kunnostusstrategioita. Kun sellainen alue myydään, jolla harjoitetaan tai on harjoitettu mahdollisesti pilaavaa toimintaa, myyjän tai ostajan on luovutettava viranomaisille ja kaupan toiselle osapuolelle maaperän tilaa koskeva kertomus. Lisäksi jäsenvaltioiden on lievennettävä tai vähennettävä maaperän sulkemisen vaikutuksia esimerkiksi ennallistamalla aiemmin hyödynnettyjä alueita.

3. Yleistä

3.1 ETSK pitää tervetulleena maaperänsuojelun teemakohdasta strategiaa käsittelevää komission tiedonantoa, joka on jatkoa aiemmalle, vuoden 2002 tiedonannolle ⁽¹⁾, sekä ehdotusta antaa maaperän suojelua koskeva puitedirektiivi. Jo vuonna 2000 antamassaan oma-aloitteisessa lausunnossa puhdistamoliikkeen käytöstä maanviljelyssä ⁽²⁾ ETSK esittää, että komissio tekisi aloitteen yhteisön vähimmäisvaatimuksiksi maaperänsuojelun alalla.

3.2 Lähes neljän vuoden ajan komissio on vienyt eteenpäin avointa ja kattavaa prosessia neuvotteluineen ja monine eri kuulemisineen laatiakseen maaperän suojelua koskevan strategian. Myös ETSK:lla on ollut mahdollisuus seurata prosessia. Käsillä olevassa lausunnossa esitetyt huomiot koskevat etupäässä ehdotettua puitedirektiiviä, jonka osalta ETSK:ta on kuultu, mutta myös soveltuvin osin komission tiedonantoa.

3.3 Maaperä toimintoineen on luonnonvara, joka on luonnon kiertokulun ja ihmisen selviytymisen kannalta mittamattoman arvokas. Ihmisen toimet vaikuttavat eri tavoin maaperän toimintoihin ja sen käyttöön. EU:n strategiassa on keskityttävä niihin alueisiin, joilla viljelykelpoiseen maahan kohdistuva uhka on suurin. Tällöin on kyse esimerkiksi maan käyttötarkoituksen muutoksista, pilaantuneista teollisuusalueista, maaperän sulkemisesta ja eroosiosta.

3.4 Maaperä ja sen toiminnot liittyvät moniin muihin politiikan aloihin, joita koskevat eri tavoin sekä EU:n lainsäädäntö että kansallinen lainsäädäntö: vesipolitiikan puitedirektiivi, nitraattidirektiivi, kemikaalilainsäädäntö jne. Eräillä mailla on jo erilaisia järjestelyitä, jotka liittyvät maaperää ja maaperän pilaantumista koskevaan lainsäädäntöön, valvontaan ja määrittämiseen, minkä johdosta komission ehdotus ei saa merkityä kyseisille maille käännettä huonompaan, vaan sen on tarjottava niille riittävästi liikkumavaraa.

3.5 Komissio korostaa, että maaperän huonontumisesta aiheutuvia kustannuksia eivät maksa maankäyttäjät vaan yhteiskunta tai muut toimijat. ETSK tähdentää, että vastuun vahingosta on kuuluttava vahingon aiheuttajalle, joka yleisesti ottaen ei ole aina maankäyttäjät. Usein maankäyttäjät joutuvat alttiiksi vaikutuksille, jotka johtuvat ilmakehässä kulkeutuvista saasteista, muilta alueilta peräisin olevista, teollisuuspäästöjen kehittämistä saasteista, tulvista ja muista saastepäästöistä. Näin maankäyttäjät altistuvat sellaisille haitallisille vaikutuksille, joista ne eivät millään muodoin ole vastuussa.

3.6 ETSK panee kuitenkin merkille komission korostavan johdonmukaisesti, että suojeluun on panostettava vaikutusten lähteellä, mikä on luonnollisesti oikea lähestymistapa. Näin myös vastuusuhteet jakautuvat asianmukaisesti. Lisäksi se merkitsee, että myös muihin kuin erityisesti maaperää koskeviin lainsäädäntöaloihin vaikutetaan.

3.7 ETSK kannattaa maaperän suojelua koskevan erityisstrategian hyväksymistä sekä sen laatimista erityisen puitedirektiivin pohjalta. Näin luodaan edellytykset sille, että suojelu on yhdenmukaista ja sitä koskevat perussäännöt yhteisiä ongelmatapauksissa, jotka voivat olla luonteeltaan rajatylittäviä. Jotta maaperän suojelua voitaisiin todella tehostaa, kyseinen politiikanala on kuitenkin myös integroitava muuhun lainsäädäntöön.

3.8 Komissio toteaa myös, että kustannukset ja hyödyt vaihtelevat tavoitetaso mukaan sekä sen mukaan, kuinka olemassa olevia mahdollisuuksia — esimerkiksi yhteiseen maatalouspolitiikkaan sisältyviä ympäristösäännöksiä — hyödynnetään. Tässä yhteydessä ETSK painottaa, että ratkaisematon ongelma on se, kuinka jäsenvaltioiden niin kutsuttuja täydentäviä ympäristöehtoja — jotka sisällytettiin yhtenä vaatimuksena yhteiseen maatalouspolitiikkaan — tulkitaan ja sovelletaan yhdenvertaisella, oikeusvarmuuden turvaavalla tavalla. Jos puitedirektiivin tarkoituksena on varmistaa maaperän suojelulle yhteinen perusta ja muun muassa välttää se, että toimijoihin kohdistetaan hyvin erilaisia taloudellisia velvoitteita, on myös tavoitetasojen oltava jокseenkin yhtenevät kilpailun vääristymisen estämiseksi.

3.9 Ensimmäisenä esimerkkinä komissio mainitsee sen, että muun muassa virheelliset menetelmät maa- ja metsätaloudessa voivat huonontaa maaperää. Sitä vastoin asianmukaisesti sovellettuja maatalouskäytäntöjä hyödyntävä maa- ja metsätalous säilyttää maaperän voiman ja parantaa sitä. Maatalousmaahan kohdistuvat uhkat aiheutuvat maankäyttöön liittyvistä muutoksista, teollisuuden leviämisestä, liikennejärjestelyistä, ilmansaasteista, alailmakehän otsonista sekä muista saasteista. Vaikka alue-suunnittelu (kaupunkisuunnittelu) ei ensisijaisesti kuulukaan EU:n, vaan jäsenvaltioiden vastuulle, on myös siihen kiinnitettävä huomiota.

⁽¹⁾ KOM(2002) 179 lopullinen.

⁽²⁾ CES 1199/2000, EYVL C 14, 16.1.2001, s. 141–150.

3.10 Markkinavoimat ja nykyinen maatalouspolitiikka ovat myös omalta osaltaan edistäneet rakenteellista kehitystä ja erikoistumista sekä johtaneet siihen, että kasvinviljely ja kotieläintalous on suuressa määrin eriytetty toisistaan, mikä saattaa vähentää orgaanista ainesta maaperässä. Uusi yhteinen maatalouspolitiikka, jossa tuet on irrotettu tuotannosta, pikemminkin vahvistaa kyseistä asiointilaa.

3.11 Komissio katsoo, että maanviljelyllä voi olla myönteinen vaikutus maaperän tilaan, mikäli maanviljely on luonnonmukaista, laajaperäistä tai jos kyse on yhtenäisestä maaperänhoidosta. Kyseinen katsantokanta on hieman yksipuolinen. Kaikki riippuu siitä, minkälaiseen osaamiseen ja sovellettuun tekniikkaan maaperän hoito perustuu. Kun maatalousmaata käytetään elintarviketuotantoon, se merkitsee lähtökohtaisesti sitä, että luonnontilassa olevaa maata on otettu viljelykäyttöön. Se merkitsee puolestaan, että tietyt vaikutukset ovat väistämättömiä ja että ne niin ollen on hyväksyttävä, jotta elintarvikkeita voidaan tuottaa. Maatalousmaahan kohdistuvat vaikutukset riippuvat muun muassa vuodenaikasta ja ilmastosta. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että esimerkiksi ravinteet, eroosio tai humuskerroksen vähentyminen tulisi hyväksyä. Tavanomainen maatalouden harjoittaminen, jossa hyödynnetään nykyistä osaamista, voi pikemminkin auttaa säilyttämään maaperän laadun ja parantamaan sitä. Harvoilla yrittäjillä on niin pitkäjänteinen näkemys sekä investoinneista että maaperän hoidosta kuin juuri maa- ja metsätalouden harjoittajilla. Tätä maatalouden harjoittajien voimakasta tietoisuutta maaperän suojelusta tulisi täydentää ja tukea neuvontajärjestelmillä sekä vapaaehtoisilla toimilla ja kannustimilla.

3.12 Komissio toteaa lisäksi asiaankuuluvasti, että ympäristövastuuta koskeva direktiivi⁽³⁾ vahvistaa ympäristönsuojelua. Samalla on syytä huomauttaa, että ei voi olla tavanomaisen oikeuskäsityksen mukaista, että yksi ja sama vahinko voi johtaa — kuten nykyään — jopa kolmeen erilaiseen seuraamukseen: korvausten menetykseen, rikosoikeudelliseen vastuuseen tai hallinnollisiin maksuihin.

3.13 ETSK on komission kanssa samaa mieltä siitä, että maaperän kestävä käytön edellytyksenä on kattava maaperän suojelun EU:n strategia.

3.14 Strategian täytäntöönpanoa voitaisiin tehostaa perustamalla maaperän suojeluun liittyviä kysymyksiä käsittelevä riippumaton asiantuntijajärjestelmä, joka koostuisi julkisten ja yksityisten tahojen edustajista.

4. Erityistä

4.1 ETSK kritisoi voimakkaasti sitä, ettei komissio ole vielä esittänyt ehdotusta puhdistamolietteen käytöstä maanviljelyssä ja raskasmetallien sallituista pitoisuuksista annetun direktiivin muuttamiseksi. Komissio on työskennellyt aiheen parissa useita vuosia. Maaperän suojelua käsittelevän tiedonannon mukaan tarkoituksena on vuoden 2007 aikana vihdoin esittää

kyseinen ehdotus. Ensimmäisessä maaperänsuojelun teemakohdasta strategiaa koskevassa tiedonannossa vuodelta 2002 todetaan, että direktiivin tarkistus sisällytettäisiin maaperästrategiaan. Näin ollen yksi tärkeimmistä maaperän suojelun lisäämiseen ja turvalliseen elintarviketuotantoon liittyvistä toimenpiteistä on viivästynyt huomattavasti. Sen vuoksi puhdistamolietteen käyttöä koskeva muutettu direktiivi tulee ehdottomasti julkistaa samanaikaisesti maaperän suojelun strategian hyväksymisen kanssa.

4.1.1 Nykyisessä puhdistamolietedirektiivissä⁽⁴⁾ sallitaan edelleen liian korkeat raskasmetallien ja muiden pilaavien aineiden pitoisuudet lietteessä, jota voidaan levittää viljelymaahan. ETSK muistuttaa antaneensa jo vuonna 2000 aihetta ”Puhdistamolietteen käytöstä maanviljelyssä annetun direktiivin 86/278/ETY tarkistaminen” käsitellessä oma-aloitteisen lausunnon, jossa kehoitetaan tiukentamaan sallittuja raskasmetallipitoisuuksia koskevia vaatimuksia. Myös muiden kemiallisten pilaavien aineiden koostumuksesta ja niiden keskinäisestä vuorovaikutuksesta sekä siitä, miten ne vaikuttavat maaperään ja elintarviketurvallisuuteen levitessään viljelymaahan, tiedetään hyvin vähän.

4.1.2 ETSK suhtautuu asiaan erittäin vakavasti ja kiinnittää huomiota tutkimukseen, jonka kaksi tutkijaa esitteli lääketieteellisessä aikakauslehdessä *The Lancet* marraskuussa 2006. Vaikka kyseessä onkin yksittäinen tutkimus, sen tulokset osoittavat, että hyvin tunnetut ympäristömyrkyt voivat vaikuttaa tähän asti havaitsematta jääneellä tavalla sikiöiden tai pienten lasten aivojen kehitykseen. Tutkijat katsovat, että tällä saattaa olla yhtymäkohtia autismin, tarkkaavuus- ja ylivilkkaushäiriöiden (ADHD) sekä kehityshäiriöiden kaltaisiin vakaviin tiloihin. Monia kyseisistä kemikaaleista on myös tuotteissa, joita käytetään kotitalouksissa. Ne joutuvat eri tavoin viemärintijärjestelmään, emmekä tiedä läheskään tarpeeksi siitä, minkälaisia vaikutuksia niillä on maaperään, jossa lietettä käytetään ravinteena.

4.1.3 ETSK pitää myönteisenä sitä, että komissio näyttää luopuneen aiemmasta kannastaan, jonka mukaan puhdistamoliete olisi ympäristön kannalta parasta käyttää niin, että se levitetään viljelymaahan. Tähän näyttää viittaavan jätestrategiaa koskevan tiedonannon⁽⁵⁾ sanamuoto. Kyseisessä asiakirjassa komissio vahvistaa myös, että tarkoituksena on esittää ehdotus tarkistetusta puhdistamolietedirektiivistä sen jälkeen, kun maaperän suojelua koskeva strategia on hyväksytty. ETSK katsoo kuitenkin, että sitä ei olisi pitänyt jäädä odottamaan, vaan esittää paljon aiemmin perusteellisesti tarkistettu direktiivi raskasmetallien ja muiden pilaavien aineiden sallituista pitoisuuksista lietteessä etenkin, kun komissio direktiiviehdotuksessaan toteaa, että sitä tarvitaan, jotta rajoitettaisiin vaarallisten aineiden joutumista maaperään.

4.1.4 Lietteen käyttö maanviljelyssä ja epäpuhtauksien pitoisuudet lietteessä ovat yksi tärkeimmistä maaperän suojeluun ja elintarviketurvallisuuteen liittyvistä seikoista. Viime kädessä tähän liittyy myös kysymys siitä, kuuluuko vastuu mahdollisista maaperän vahingoista maankäyttäjille vai lietteen tuottajille, toisin sanoen kaupungeille ja kunnille. Vastuu- ja vahingonkorvauskysymyksiä on selkeytettävä tarkistetussa lietedirektiivissä.

⁽³⁾ Direktiivi 2004/35/EY.

⁽⁴⁾ 86/278/ETY.

⁽⁵⁾ KOM(2005) 666 lopullinen.

4.1.5 Uudella ja entistä turvallisemmalla kemikaalilainsäädännöllä on myös ratkaiseva merkitys maaperän suojelulle yleisesti sekä erityisesti, kun kyse on tavasta, jolla yhteiskunta hankiutuu eroon puhdistamojätteestä levittämällä sitä maaperään. Vaarallisten kemikaalien vaihtaminen vähemmän vaarallisiin on ehdottoman välttämätön prosessi, jotta maaperän suojelussa saavutettaisiin tavoiteltu taso.

4.1.6 ETSK kehottaa komissiota esittämään mitä pikimmin ehdotuksen tarkistetuksi direktiiviksi sekä laatimaan riskianalyysit useammista aineista kuin vain niistä, jotka nykyään sisältyvät edellä mainitun direktiivin piiriin. Tämän tulisi olla yksi tärkeimmistä maaperän suojelun osa-alueista maatalousmaan osalta, jotta estettäisiin saastumisen eteneminen ja varmistettaisiin korkea elintarviketurvallisuuden taso.

4.2 Maaperän suojelusta annetun direktiivin 1 artiklassa todetaan, että toimenpiteisiin sisältyvät myös huonontuneen maaperän ennallistaminen ja kunnostaminen sellaiselle toiminnallisuuden tasolle, joka vastaa vähintään tämänhetkistä ja hyväksyttyä tulevaa käyttöä. ETSK kannattaa esitettyä periaatetta, mutta kysyy, onko todellakin välttämätöntä käyttää puitedirektiivissä sanamuotoa "vähintään". Kyseistä seikkaa tulisi tarkastella tosiasiallisen tilanteen pohjalta, ja ratkaisut olisi tehtävä tapauskohtaisesti.

4.3 ETSK katsoo, että 3 artikla voi nykyisessä sanamuodossaan antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden laatia kansallisia alakohtaisia politiikkoja, jotka vääristävät kilpailua. On tärkeää, että artikla rajataan koskemaan analyysiä, mutta mahdollisten toimenpiteiden on oltava sopusoinnussa sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa koskevien vaatimusten, yhteisten sääntöjen ja tasavertaisten kilpailuolosuhteiden kanssa.

4.4 ETSK katsoo, että 4 artiklassa toimenpiteille annetaan lähes rajoittamaton liikkumavara. Maatalousmaan osalta ETSK on edellä todennut nimenomaan, että maan hyödyntäminen viljelyyn vaikuttaa väistämättä maaperään. Nämä seuraukset

vaihtelevat sellaisten tekijöiden, kuten vuodenaikojen ja ilmaston mukaan, joihin maankäyttäjät eivät voi vaikuttaa. Jäsenvaltioihin kohdistettavien vaatimusten on oltava tähän nähden järkevässä suhteessa. Lisäksi jäsenvaltioiden toimenpiteiden on oltava keskenään jotakuinkin sopusoinnussa. Tämä vastaa myös 9 artiklaa, jossa säädetään suhteellisista toimenpiteistä, kun on kyse maaperän toimintojen säilyttämisestä.

4.5 Ehdotetun direktiivin 12 artiklassa säädetään, että tietyissä tapauksissa maanomistaja tai mahdollinen ostaja laatii maaperän tilasta kertomuksen. ETSK:n käsityksen mukaan olisi epäasianmukaista, että kertomuksen laatiminen voitaisiin määrätä mahdollisen ostajan tehtäväksi. Koska jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen väliset erot edellyttävät tiettyä joustavuutta, kyseinen kohta on muotoiltava toisin.

4.6 Direktiivin 17 artiklassa mainitaan vapaaehtoinen foorumi, joka komission on tarkoitus perustaa. Komission on aktiivisesti varmistettava, että se todellakin johtaa samankaltaisten menetelmien vaihtoon, jotta lähestymistavasta tulee yhtenäinen ja jotta varmistetaan tasapuoliset kilpailuedellytykset. Koska tiedonvaihto on vapaaehtoista, myös komissiolta edellytetään aktiivista osallistumista.

4.7 Direktiivin 22 artiklassa todetaan, että jäsenvaltioiden on säädettävä seuraamuksia koskevista säännöistä. ETSK katsoo, että oikeusvarmuuden näkökulmasta on tärkeää, että seuraamukset ovat järkevässä suhteessa syntyneeseen vahinkoon. Hyväksyttävää ei myöskään ole se, että sama vahinko voi johtaa moniin erilaisiin seuraamuksiin.

4.8 Direktiivin 23 artiklassa ehdotetaan muutoksia direktiiviin 2004/35/EY ja säädetään, että viranomaisten on edellytettävä toiminnanharjoittajalta korjaavia toimenpiteitä. Kyseinen säännös voi ETSK:n mielestä olla pätevä vain, jos toiminnanharjoittaja on myös vahingon aiheuttaja, mikä ei käy tekstistä selkeästi ilmi.

Bryssel 25. huhtikuuta 2007

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Dimitris DIMITRIADIS

LIITE

Komitean lausuntoon

Keskustelussa hylättiin seuraava muutosehdotus, joka sai vähintään neljänneksen annetuista äänistä:

Kohta 1.1

Muutetaan kuulumaan seuraavasti:

"ETSK pitää tervetulleena maaperänsuojelun teemakohtaista EU:n tason strategiaa ja tukee komission ehdotuksen taustalla olevaa tavoitetta, joka on maaperän suojeleminen ja kestävä käyttö ja antaa periaatteessa tukensa puitedirektiivin laatimiseen. ETSK toivoo, että ehdotetussa puitedirektiivissä otetaan täysimääräisesti huomioon toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaate."

Äänestystulos

puolesta: 47

vastaan: 54

pidättyi: 13.

Seuraava jaoston lausunnon tekstikohta poistettiin täysistunnon hyväksymällä muutoksella, mutta se sai tuekseen vähintään neljänneksen annetuista äänistä:

Kohta 1.15

Poistetaan.

"ETSK kehottaa kansallisen ja alueellisen lainsäädäntävallan käyttäjiä sekä komissiota arvioimaan järjestelmällisesti maaperänsuojelun kannalta olennaista lainsäädäntöä."

Äänestystulos

kohdan poistamisen puolesta: 74

vastaan: 33

pidättyi: 15.
